

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (شفعه)

شروط شفعه

درس ۳

استاد وافى

شروط شفعه:

گفته شد: اگر شفیع، در خواست مهلت برای پرداخت ثمن به مشتری کرد؛ سه روز مهلت داده می شود.

سوال: اگر مهلت دادن موجب ضرر بر مشتری باشد؛ تکلیف چیست؟

شهید اول فرمودند: «ما لم يتضرر المشتري»؛ اعطاء مهلت، منوط به عدم تضرر مشتری است؛ پس

با وجود احتمال ضرر، دادن مهلت منتفی می شود.

غائب و حق شفعه

اگر یکی از شرکاء (هنگامیکه شریکش در سفر است) سهمش را بفروشد؛ حق اخذ به شفعه برای

شریک مسافر، ثابت است ولو سفرش طولانی باشد.

تبصره :

شهید ثانی می گوید: اخذ به شفعه برای شریک مسافر، مشروط به عدم اطلاع و یا عدم قدرت بر

اخذ به شفعه است؛ در غیر این صورت، حق شفعه باطل می شود.

صبی و مجنون و حق شفعه

حق شفعه برای صبی و مجنون ثابت است؛ پس اگر شریک آنها سهم خودش را فروخت، از آنجا

که آنان قادر بر تصرف نیستند؛ ولی (سرپرست) آنها در صورتی که مصلحت ایجاب کند؛ می تواند

اخذ به شفعه کند.

اگر ولی اخذ به شفعه نکرد، آیا این حق برای آنان بعد از بلوغ و عاقل شدن، ثابت است؟

شهید اول: جواز اخذ به شفعه را مطلقاً برای ایشان جائز می داند.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

شهید ثانی: جواز اخذ به شفعه را مقید به موردی می‌کند که با وجود مصلحت اخذ به شفعه، ولی ایشان، از این کار ابراء کرده باشد؛ اما اگر نمی‌دانیم که علت عدم اخذ چه بوده است؛ در این صورت نمی‌توان قائل به جواز اخذ به شفعه شد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

زمان استحقاق اخذ به شفعه

در این که شفیع، چه زمانی مستحق اخذ به شفعه می‌شود، اختلاف نظر وجود دارد.

۱. مشهور: « بنفس العقد » یعنی انعقاد عقد، مثبت حق اخذ به شفعه برای شفیع خواهد بود و اگر چه عقد، منضم به خیار باشد.

۲. شیخ طوسی می‌گوید: حق اخذ به شفعه برای شفیع، بعد از انقضاء خیار ثابت می‌شود.

منشاء اختلاف

ImamSadiq.tv شیخ مدعی است مبیع با وجود خیار، در تملک مشتری قرار نمی‌گیرد؛ تا زمانی که خیار، منقضی

شود؛ آن‌گاه شفیع می‌تواند به شفعه اخذ کند.

اما مشهور، قائل به انتقال مبیع به مشتری هستند و وجود خیار را مانع از اخذ به شفعه نمی‌داند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv